

DRUŽBENA ODGOVORNOST - PRILOŽNOST ZA SLOVENSKA PODJETJA

Otočec, 22. oktober 2008

**EKONOMSKI INSTITUT MARIBOR,
CENTER RAZVOJA ČLOVEŠKIH
VIROV**

Manja Štebih

Center razvoja
človeških virov, d.o.o. INVESTOR IN PEOPLE

**ŠTAJERSKA GOSPODARSKA
ZBORNICA**

Mojca Tominšek

**ŠTAJERSKA
GOSPODARSKA
ZBORNICA**

DRUŽBENA ODGOVORNOST (DO)

ZAKAJ DRUŽBENA ODGOVORNOST NA Dnevu ravnanja s človeškimi viri?

1. Izziv človeštva v tem stoletju : ZAGOTOVITEV
TRAJNEGA IN URAVNOTEŽENEGA RAZVOJA

Ključna vloga podjetij, ki lahko s svojim družbeno odgovornim ravnanjem veliko prispevajo k izboljšanju delovanja celotne družbe, hkrati pa izgrajujejo svojo konkurenčno prednost.

2. Strokovnjaki za človeške vire v podjetjih so pogosto pobudniki in koordinatorji ključnih DO aktivnosti v podjetju.

ZAKAJ DRUŽBENA ODGOVORNOST NA Dnevu ravnanja s človeškimi viri?

3. Nov pristop k človeškim virom :

Kaj počnemo na področju ČV → Kakšne vrednosti ustvarjamo
(What we do → What we deliver)

Ustvarjati vrednosti za:

- ZAPOSLENE IN LINIJSKE MENEDŽERJE
- KUPCE, INVESTITORJE, DRUŽBENO SKUPNOST
- Pomembno : vrednost določajo prejemniki!!!!!!

KAJ JE DRUŽBENA ODGOVORNOST?

Definicija DOP

Družba pričakuje, da podjetja poleg interesov lastnikov upoštevajo še:

- interese zaposlenih, okolja, skupnosti, kupcev in drugih deležnikov
- ter partnersko pristopijo k reševanju družbenih problemov.

KAJ JE DRUŽBENA ODGOVORNOST?

Definicija DOP

“Družbena odgovornost podjetij je koncept, kjer podjetja v svoje poslovne dejavnosti in odnose s svojimi interesnimi skupinami prostovoljno vključujejo vprašanja glede družbenih in okoljskih zadev.”

*(Poročilo komisije Evropskemu parlamentu,
Bruselj, 22.3. 2006)*

Kakšne koristi DO prinaša podjetju?

DO pripomore k uspehu podjetja tako, da:

1. Pospeši prodajo oz. izboljša poslovanje
2. Razvija človeške potenciale
3. Krepi ugled podjetja

1. Večja prodaja, izboljšanje poslovanja

Zahteve **potrošnikov** po kakovostnih izdelkih,
pošteni prodaji in ceni itd.,

Zahteve **lastnikov** po racionalnem poslovanju, zmanjševanju
stroškov, večji prodaji itd.).

Milenijska raziskava stališč (1999) o DOP

N = 25.000 državljanov/ 23 držav/ šest kontinentov

REZULTATI:

- polovica anketiranih je družbeno odgovorno ravnanje ocenila kot pomembno
- na vtis o posameznem podjetju ima večji vpliv njegova družbeno odgovorna praksa (56%) kot kvaliteta in ugled blagovne znamke proizvoda (40%) ali celo temeljni pokazatelji poslovanja (34%).

2. Razvoj človeških potencialov

DO → boljši ugled → boljša »blagovna znamka delodajalca → zaželen delodajalec.

- Večja motivacija zaposlenih, lažje identificiranje z vrednotami podjetja.
- Večja pripadnost, zadovoljstvo zaposlenih (manj absentizma, fluktuacije ipd.).

3. Krepitev ugleda podjetja

»Dovoljenje za delo« (licence to operate) je nenapisana psihološka pogodba med podjetjem, zaposlenimi, potrošniki in širšo skupnostjo.

Pomembno je, da vsi deležniki sprejemajo in podpirajo delovanje podjetja ter ocenjujejo njegov vpliv na skupnost kot pozitiven.

Osrednjega pomena je izgradnja zaupanja med podjetjem in njegovimi deležniki.

KORAKI

pri uvajanju DO v podjetje (1)

1. O družbeni odgovornosti **se pogovarjamo s svojimi sodelavci** in črpajmo iz izkušenj drugih podjetij. Z **argumenti in primeri dobrih praks** prepričajmo in navdušimo **vodstvo podjetja**, da bo pripravljeno podpreti in se aktivno vključevati v uvedbo DO v vaše podjetje.
2. Pre/oblikujmo vrednote podjetja in vanje vključimo načela DO. Preverimo poslanstvo, vizijo, cilje in poslovno strategijo podjetja ter vanje vključimo DO.

KORAKI

pri uvajanju DO v podjetje (2)

3. Pripravimo **samostojno strategijo družbene odgovornosti** ali pa družbeno odgovornost **vkjučimo po posameznih funkcijah podjetja**. Strategija naj vključuje **odnose z vsemi deležniki podjetja** (zaposleni, potrošniki, dobavitelji, lokalne skupnosti, lastniki, mediji itd.), ki naj glede na možnosti sodelujejo tudi pri njenem nastajanju.
4. Preden pričnemo z aktivnim izvajanjem, z našimi nameni nujno **seznamimo zaposlene**.

KORAKI

pri uvajanju DO v podjetje (3)

5. **Redno spremljajmo** uvajanje DO aktivnosti.
6. **Strategijo sprti izboljšujmo** in jo po potrebi korigirajmo.
7. **Komunicirajmo rezultate svojega dela** na področju DO strokovni in širši javnosti, saj tako prispevamo k prepoznavnosti in ugledu podjetja, hkrati pa spodbujamo družbeno odgovorno podjetništvo.

Področja vlaganj v DOP - zaposleni

1. Zaposleni:

- zadovoljstvo na delovnem mestu,
- zdravje in varnost pri delu,
- razvoj zaposlenih ter vseživljenjsko učenje,
- različnost zaposlenih in enake možnosti za zaposlovanje,
- spoštovanje človekovih pravic,
- ravnovesje med delovnim in prostim časom...

Področja vlaganj v DOP - okolje

2. Okolje:

- upoštevanje zakonskih določil,
- recikliranje, zmanjševanje porabe, ponovna uporaba,
- sodelovanje zaposlenih pri okoljevarstvenih aktivnostih podjetja,
- uporaba okolju prijaznih materialov in varčevanje z energijo ter vodo,
- poročanje o okoljevarstvenih aktivnostih...

Področja vlaganj v DOP - tržišče

3. Tržišče:

- spoštovanje in sodelovanje s kupci,
- obravnavajte dobavitelje kot partnerje,
- etično oglaševanje in prodaja,
- razvoj izdelkov in storitev...

Področja vlaganj v DOP - skupnost

4. Skupnost:

- denarna podpora (sponzorstva, donacije),
- mentorstvo, svetovanje in usposabljanje,
- nadomestno delo z lokalnimi skupinami,
- tematska partnerstva,
- marketing z razlogom ...

Standardi in DOP (1)

Enotnega standarda ni.

Nekateri standardi po področjih:

- **SA 8000** (zaposleni) - Meblo Jogi, Saubermacher & Komunala,
- **AA1000** (računovodsko poročanje),
- **UN Global Compact** (načela na področju človekovih pravic, dela, okolja in antikorupcije),
- **GRI** (uresničevanje trajnostnega razvoja),
- **ISO 26000** (v pripravi, upošteva trg in globalizacijo).

Standardi in DOP (2)

Delno vključujejo DOP še:

- **ISO 14001** (ravnanje z okoljem),
- **ISO 9001** (kakovost),
- **OHSAS 18001** (varnost in zdravje pri delu),
- **Vlagatelji v ljudi** (človeški viri) ...

Priznanja in certifikati:

- Priznanje Republike Slovenije za poslovno odličnost,
- certifikat Družini prijazno podjetje,
- Najboljši delodajalec itd.

DOP v EU

DOP pomembno prispeva k uresničevanju ciljev, ki si jih je zastavila Evropska unija v **Lizbonski strategiji**
= izboljšati konkurenčnost, doseči odličnost in ustvariti trajnostno družbo.

Aktivnosti Evropske komisije:

<http://ec.europa.eu/enterprise/csr/index.htm>

- **Zelena knjiga** (2001) – opredelitev koncepta DOP
- Drugi dokumenti, priporočila, vzpodbude
- Projekt EK “**Mainstreaming CSR among SMEs**” (ekspertna skupina; finančna podpora projektom preko razpisa - 2005)
- **Poročilo komisije** Evr.parlamentu, svetu in Evr.ekonomsko-socalnemu svetu: Izvajanje partnerstva za rast in delovna mesta: Evropa – središče odličnosti za družbeno odgovornost podjetij (2006)

DOP in Sloveniji

2004: vseevropska kampanja za večjo osveščenost o DOP: 65 dogodkov po celi EU, tudi konferenca v Ljubljani (november, 2004).

2005: Vlada RS oblikovala medresorsko skupino za promocijo DOP – poročilo

EU razpis (2005): 120 projektnih prijav iz EU, izbranih 16. Namen: povečati zavedanje o DOP med MSP, promoviranje DOP z namenom povečanja konkurenčnost podjetij.

Družbena odgovornost – priložnost
za mala in srednje velika podjetja

“CSR - Code to Smart Reality for SMEs”

Projekt sofinanciran s strani EU

O projektu

- **Trajanje:** maj 2006 - november 2007
- **Partnerji:**
  - GZS OZ Maribor (sedaj ŠGZ)
  - Ekonomski institut Maribor d.o.o., Center razvoja človeških virov
  - Ustanova Novelus
  - ZSSS – Podravje
  - BIC, Velika Britanija

Namen projekta

- dvig ozaveščenosti o pomenu DO med podjetji, svetovalci in drugimi deležniki,
- vzpostavitev podpornega okolja za DOP,
- pridobitev znanja o vključevanju DO v podjetja,
- razvoj ter predstavitev orodij za uvajanje DO predvsem v mala in srednje velika podjetja,
- prepoznavanje dobrih praks in pobud znotraj EU.

Rezultati projekta (1)

1. Razvit in izveden prvi program usposabljanja za podjetniške svetovalce na področju DOP v Sloveniji -usposobljenih prvih **24 podjetniških svetovalcev**, ki so v času usposabljanja sodelovali z MSP in pripravili načrt uvajanja DO v ta podjetja.
2. Uspešno izveden **natečaj za najboljšo projektno nalogo** načrtovanja DOP.

Rezultati projekta (2)

3. **Izmenjava dobre prakse** med Slovenijo in Veliko Britanijo (mednarodna delavnica o DOP, izmenjava izkušenj med britanskimi in slovenskimi MSP-ji, študijski obisk v Veliki Britaniji).
4. **Priročnik za uvajanje družbene odgovornosti v MSP** s primeri dobrih praks iz Slovenije in Velike Britanije.

Rezultati projekta (3)

5. Oblikovan **osnutek kodeksa družbeno odgovornega ravnanja MSP-jev** v Sloveniji.
6. **Virtualni informacijski center o DOP**, kjer so na enem mestu zbrani ključni dokumenti, gradiva in primeri DOP
7. **Mednarodna konferenca:** »Trendi na področju družbene odgovornosti 2007« s poudarkom na malih in srednje velikih podjetjih 23. oktobra 2007.

Več informacij

- **Mojca Tominšek, Štajerska
gospodarska zbornica :**
mojca.tominsek@stajerskagz.si
T: 02 220 87 00
- **Manja Štebih, eim, Center RČV:**
m.stebih@center-rcv.org
T: 02 333 13 37